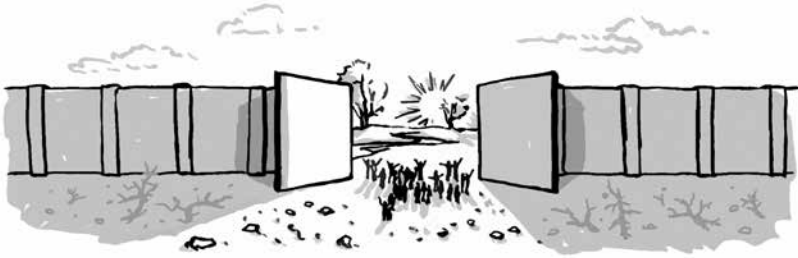

Sabatha: Letsatsi la Tokoloho

Sabatha Mantsiboea

Bakeng sa Thuto ea Beke ena Bala:

Exod. 16:16–18, Exod. 20:8–11, Deut. 5:12–15, Matt. 12:9–13, Lev. 25:1–7.

Temana ea Khopolo:

“‘Sabatha e entsoe ka baka la motho, motho ha etsoa ka baka la Sabatha’” (*Mareka 2:27*).

Molimo o hlotse Sabatha e le ketso ea ho qetela ea beke ea tlhlohelo. Ho boleloa hore ka letsatsi la bosupa, Molimo ha a ka a phomola fela, empa hlotse phomolo e karolo ea bohlokoa e le tsela lefatše la tla ba ka eona. Sabatha e ne e le pontšo ea ka moo re bopetsoeng ho amana le Molimo le e mong ho e mong. Joale, ha ho makatse ho fumana Sabatha, e le e 'ngoe ea litaelo morerong oa Molimo bakeng sa batho ba hae, e hlaha e sa le pele ho thehoeng ha Iseraele e le sechaba. E ne e lokela bapala karolo ea bohlokoa maphelong a ba-Heberu.

Hangata ha re bua ka Sabatha, hangata puo e potlakela hore na e bolokoa joang. Ke lintho life tseo re sa lokelang ho li etsa, le tse joalo? Leha lipotso tsena li le bohlokoa hakalo, re hloka ho utloisisa karolo eo Sabatha e neng e e reretsoe lefatšeng le maphelong sechaba sa Molimo e le pontšo ea mohau oa Molimo le ho fana ha hae.

Joalo ka Jesu a boletse, letsatsi la sosupa la Sabatha le entsoe bakeng sa batho bohle. Ha re “hopola letsatsi la Sabatha,” le tla re fetola letsatsi ka leng la beke, 'me joalo ka ha Jesu a bonšitse—e ka ba mokhoa oa ho hlohonolofatsa ba bang hape.

**Ihute thuto ea beke ena ho lokisetsa Sabatha sa la, Phupu 20.*

Manna A Lekane

Ka mora meloko e mengata ea bokhoba le ho lahlehoeloa ke seriti sa botho ka baka la boemo ba khatello sechabeng sa hae, Molimo o ne a batla ho phahamisa sechaba se secha se tsoa lokolloa sa Iseraele, ho ba supa mokhoeng o mocha oa ho phela le ho ba fa melao bakeng sa tsamaiso e ntle ea sechaba sa bona se secha. Empa e 'ngoe ea likarolo tsa pele tsa tšebetso ena e tšile ka ho etsa leka setšoantšo se rutang. Ho tsoela pele ka lilemo tse mashome a mane ba lika-lika lefelleng, morethetho ona oa bophelo, bopaki bo bonahalang ba tsotello ea Molimo tse hlokang boikhabo, li ne li lokela e be e bile karolo ea moetlo oa sechaba sa Iseraele. E tšile ka mokhoa oa manna, lijo tse neng li hlaha hoseng ho hong le ho hong fatše ka hohle kampong ea ba-Iseraele.

Bala Exoda 16:16–18. U nahana hore ke boleng bofe ba motho ka mong ea boletsoeng litemaneng tsee?

Ho 2 Ba-Korinthe 8:10–15, Paulose o qotsa pale ena e le mohlala oa ka moo Bakreste ba lokelang ho phela kateng: “Ho re nala ea lōna e tle e imolle bofumanehi ba bona nakong ea joale, 'me nala ea bona le eona e tle eimolle bofumanehi ba lōna, ho tle ho etsoe ka ho lekana” (tem. 14). Thuto bakeng sa ba-Iseraele, le rōna, e ne e le hore Molimo o fane ka ho lekaneng bakeng sa batho ba hae le tlhohle ea hae. Ha e ba fela seo re se hlokang 'me re ikemiselitse ho arorelana khaphatseho le ba bang, tsohle li tsa hlakomeloa le ho fanoa. Ho nka fela ho lekaneng bakeng sa letsatsi sechaba se tla ithuta ho tšepa ho tla ba le ho hongata letsatsing le hlahlamang. Batho ba ileng ba hatelloa, joalo ka makhoba a ba-Iseraele, ba potlaka ba shebana le hore na ba phela joang, empa Molimo o ne a batla ho bontša bophelo ba ho tšepa, ho fana, le ho arorelana. Empa ho ne ho ena le ho hong hape, ho fetisang, mokhoa oa ho phela sena. Letsatsing la hlekelo ho fana habeli ka manna a hlahang fatše, 'me ka letsatsi leo — letsatsing leno fela — sechaba ne se ka bokella manna ho lokisetsa Sabatha. Ho fana ho khetheliheng ha Sabatha e bile mokhoa o eketsehileng ho bona ho ithuta ho tšepa Morena lithokong tsohle. Karolo ena e eketsehileng ea manna, ketso ea mohau ea karolo ea Molimo, ea etsa hore ba natefeloe ka botlalo litšepiso tsa Molimo tseo a ba balletseng tsona ka letsatsi la bosupa la Sabatha.

Ke eng eo re ka e etsang ka hlekelo e ka re thusang ha hore haholoanyane re natefeloe ke seo Molimo a re fang sona ka Sabatha?

Mabaka a Mabeli a Sabatha

Bala Exoda 20:8–11 le Deuteronoma 5:12–15. Ke joang liphetoletelo tse peli tsee tsa molao oa bone li tšehetsanang?

Ho hopola ke ntho ea bohlokoa ea likamano tseo Molimo a batlang ho li theha bocha le sechaba sa hae, likamano tseo khubu ea tsona e leng taba hore Molimo ke 'mōpi le mopholosi oa rōna. Karolo tse peli li hlaha liphetoletelong tsena tse peli tsa molao oa bone 'me li amahanngoa haholo le Sabatha le poloko ea cona. Ho tsoa lefatšeng le tletseng ka melimo e mengata ea bohata, ba-Iseraele ba ne ba hloka ho hopotsoa ka Molimo oa 'nete e bile e le mōpi. Sabatha e ne e le tsela e hlokolosi ho etsa seo, ea bontšoa bohlokoa ba cona boemong ba beke le beke ba ho fana ka manna ka hlekelo, mohlala o matla oa matla a hae a popo. Phetoletelong ea Exoda 20 ea molao oa bone, Molimo e le 'mōpi oa rōna o senoloa ka ho hlaka.

Holima moo, topollo ea bona, le pholoho ke khubu ea molao oa bone ho Deuteronoma 5. Ena e ne e le pale eo ba-Iseraele ba neng ba lokela ho e pheta khafetsa; ba ne ba ka hokahana le cona haholo Sabatha se seng le seng. Pale ea bona ea pele e bile ka topollo eo ba e boneng ho tsoa bokhebing Egepeta, empa ha kutloisiso ea bona ka Molimo le topollo ea hae li hola, Sabatha hape e tla ba pontšo ea beke le ea pholoho ea bona ea semoea. Bobeli khotlaetso tsena tsa Sabatha li ne li le mabapi le ho khutlisetsa likamano pakeng tsa Molimo le sechaba sa hae: “““Ka ba nea le Lisabatha tsa ka hore e be pontšo mahareng a ka le bona, ea hore ba tsebe hoba ke 'na Jehova ea halaletsang”””” (Ezek. 20:12). 'Me joalo ka ha re bone, sena ha eaka ea tloha e bile ka baka le sehlopha sena fela. Motheong oa likamano tsena, ba ne ba lokela ho theha mofuta oa sechaba, o neng o le mosa le ho ba tlhohanolofatso ho lefatše. ““Ke ka baka leo, Jehova, Molimo oa hao, a u laetseng ho boloka letsatsi la phomolo””” (Deut. 5:15). Ka ho boloka Sabatha e le tsela ea ho hopola le ho keteka bobeli tlhohleho le topollo, re tsoela pele ho hola likamanong tsa rōna, e seng fela le Morena empa le bohle ba re potileng. Molimo o bile mohau ho rōna; ka hona, re lokela re be mohau ho ba bang.

Ke litsela life polokong ea Sabatha tse lokelang hore etsa ba betere, ba mosa, ba tsotellang, le ba nang le kutloelo bohloko?

Letsatsi la Tekano

E 'ngoe ea lintho tse totobetseng ha u bala Melao e shome ho Exoda 20 le Deuteronoma 5 ke hore, molao oa bone ke o hlalositsoeng ka fetisisa. Leha melao e tlalehiloe mantsoe a fokolang joalo ka a mararo liphetoletong tse ling (ka se-Heberu e meng e boleloa ka lentsoe le le leng), molao oa bone o fana ka lebaka le hore na hobaneng, joang, le mang ea lokelang ho hopola letsatsi la Sabatha.

Bala Exoda 20:8–11. E reng ka bahlanka le baeti, le ka liphofolo, 'me e bolela eng?

Se hlaheletseng ka tlhaloso tsena tsa Sabatha ke ho shebana le ba bang. Sigve K. Tonstad o re mofuta oa molao o ikhethile hara meetlo eohle ea lefatše. Molao oa Sabatha, o hlalosa, “o thathamisa ka bohlokoa ho tloha tlase ho ea holimo eseng ho tloha holimo ho ea tlase, ho fana ka boemo ba pele ho ba fokolang le ba litho tlokotsing sechaba. Ba hlohang phomolo haholo—ke makhoba, mojaki, le phoofolo e imetsoeng—li ea qolloa ka ho khetholoha. Phomolong ea letsatsi la bosupa ba fokolang, le liphoofole tse sa buoeng, li fumana setšabelo.”—*The Lost Meaning of the Seventh Day* (Michigan: Andrews University Press, 2009), pp. 126, 127.

Taelo e na le ho khothaletso e khethehileng ea hore Sabatha ke letsatsi le lokelang ho natefela bohle. Ka leseli la Sabatha, bohle re ea lekana. Haeba u mohiri boleleleleng ba beke, ha u na matla a ho etsa hore basebetsi ba hao ba sebetse ka Sabatha. 'Me ka hobane le bona Molimo o ba file letsatsi la phomolo. Haeba o mohiruoa—kapa lona lekhoba—matsatsing a hao ohle, Sabatha e u hopotsa hore u bopiloa ka ho lekana le ho lopolloa ka ho ke tšoana Molimo, 'me Molimo o u memela ho keteka sena ka litsela tsa hae ho e-na le ka mesebetsi ea rōna e tloaelehileng. Le ba kathoko ho sechaba sa batho ba bolokang Sabatha—“leha e le moeti oa hao ea menyakong ea hao” (Exod. 20:10)—o lokela a une molemo oa Sabatha. Khopolo ena e lokela e be e bile le pono e makatsang ho ba-Iseraele, ba ntseng ba hopola hantle maiphihlelo a bona a bokhoba le khatello. Ka ha joale ba ne ba tlo thehoa lefatšeng le lecha, Molimo o ne a sa batle hore ba nke litloaelo tse mpe tsa batubi ba bona. 'Moho le ho ba feng melao e hlalosisitsoeng bekeng sa sechaba sa bona, o ba file (le rōna bohle ha e le hantle) sehopotso sa beke le beke, ka tsela e matla, ea hore na re lekana ha kae ka pele ho Molimo.

Ke joang u ka arolelanang Sabatha sechabeng sa heno, moelelo oo ka oona ba bang motseng oa heno ba ka unang molemo oa ho boloka Sabatha sa hao?

Letsatsi la Pheko

Leha phetolelo ea pele ea Sabatha le poloko ea eona e ne e pharaletse, Sabatha e ne e se e le ntho e 'ngoe e fapaneng bakeng sa baetepele ba bangata ba bolumeli ka nako eo a neng a tla lefatšeng. Ho e-na le hore e be letsatsi la tokoloho le teka-tekano, Sabatha e ne e se e fetohile letsatsi la batho la melao le melaoana. Matsatsing ao, Jesu o ile a ema khahlanong le boitšoarō bo joalo, haholo ha bo behoa holima batho ba bang. Ho ea thahasellisa hore e be o entse sena haholo ka ho etsa mehlolo e 'maloa ea lipholisō ka Sabatha. Ho bonahala e ka Jesu ka morero o ile a etsa mehlolo eo ka Sabatha, ho fapana le letsatsing lefe kapa lefe, ho bontša se seng se bohlokoa ka seo Sabatha e lokelang ho ba sona. Hangata lipaleng tsena, Jesu o ile a hlaisa maikutlo ka poloko e nepahetseng ea Sabatha, 'me hangata Bafarisi ba ile ba sebelisa lipolelo tsa hae e le boitšireletso ba merero ea bona ea ho bolaea Jesu.

Bala lipale tsa lipholisō tsa Jesu tsa Sabatha ho Mattheu 12:9–13, Mareka 1:21–26, 3:1–6, le John 9:1–16. Lintho life tse hlabeletseng tseo u li hlokomelang lipaleng tsee?

Jesu o ile a tiisa hore Sabatha e bohlokoa. Re lokela ho beha meeli nakong ea lihora tsa Sabatha ho e boloka e khethehile le ho lumella nako ena ea beke-beke le ho ba monyetla oa ho hola likamanong tsa rōna le Molimo, le malapa a rōna, le kereke ea rōna, le sechaba sa habo rōna. Empa poloko ea Sabatha ha e lokela ka boikhohomoso e be ka rōna fela. Joalo ka ha Jesu a boletse, “Ho loketse ho etsa se molemo ka Sabatha” (Matt. 12:12).

Litho tse ngata tsa kereke li etsa mosebetsi o tsoileng matsoho ho thusa batho ba bang. Empa boholo ba rōna re utloa e ka re ka etsa haholoanyane ho thusa. Rea tseba hore Molimo oa hlokomela ka ba utloang bohloko, ba hateletsoeng, kapa ba lebetsoeng, le hore re lokela ho hlokomela le rōna. Ka lebaka la hore re laeloa ho se etse mosebetsi oa rona o tlaeleling le ho lokolloa khatellong ea beke, ka Sabatha re fuoa nako ea ho shebana le khathatseho ka ba bang ka litsela tse sebetsang tsa poloko ea Sabatha: “Ho latela molao oa bone, Sabatha e beheletsoe ka thoko bakeng sa phomolo le khumamelo ea bolumeli. Tsa khiri ea lefatše li ne li lokela ho behelloa kathoko, empa mosebetsi ea mohau le boinehelo malebana le sepheo sa Morena. . . . Ho thusa ba hlorigang, ho tšelisa ba llang, ke mosebetsi oa lerato ho tlotlisa letsatsi le halalelang la Molimo.”—Ellen G. White, *Welfare Ministry*, p. 77.

U etsa eng molemong oa batho ba bang ka Sabatha?

Phomolo ea Sabatha ea naha

Joalo ka ha re bone, Sabatha e ne e le karolo ea tloaelo ea bophelo ba sechaba sa Iseraele. Empa motheo e ne e se ka letsatsi le le leng ka beke. Hape e kenyeletsa phomolo e khethehileng selemo ka seng sa bosupa, tlhoro ea teng ke Selemo sa Jubile ka mora letoto la lilemo tse supileng, ho bolela lilemo tse mashome a mahlano.

Bala Levitike 25:1–7. Ke eng se makatsang ka taelo ea mofuta oo? Ke ka litsela tseo u ka kenyang taba ea mofuta oo bophelong ba le mosebetsing?

Selemo sa Sabatha se ne se lumella lefatše le lengoang lala nako ea selemo. Ke ketso e makatsang ea boqhoku ba naha, 'me bohlale ba sena e le tšebetso ea temo bo se bo lemohiloe lefatše ka bophara. Selemo sa bosupa hape se ne se le bohlokoa ho makhoba (sheba Exod. 21:1–11). Ketsahalong eo e mong oa ba-Iseraele a neng a le ka hara likoloto hoo a ithekisang bokhobeng, ba ne ba lokela ho lokolloa ka selemo sa bosupa. Ka tsela e tšoanang, mekoloto e setseng e ne e lokela ho hlakoloea qetellong ea selemo sa bosupa (sheba Deut. 15:1–11).

Joalo ka manna ao Molimo o ileng oa a fa ba-Iseraele lefelling, ho se leme letho la lijalo ka selemo seo e ne e le ketso tšepi ho Molimo ea neng a tla fana ka se lekaneng selemong se tšileng pele le ka seo lefatše le tla se hlahisa ka bo lona ka selemo sa Sabatha. Ka tsela e tšoanang, ho lokolloa ha makhoba le ho hlakoloea ha mekoloto e ne e le ketso ea mohau empa hape e le ketso ea ho tšepa matla a Molimo a ho kholisa lithoko tsa rōna. Ka tsela e itseng batho ba ne ba hloka ho ithuta hore ha ba ea lokela ho hatella ba bang molemong oa ho iphumane lithoko tsa bona.

Motheo le moelelo oa Sabatha e ne e le ho karolo e haufi le tlhophiseho ea Iseraele e le sechaba ka kakaretso. Ka tsela e tšoanang, poloko ea Sabatha ea joale e lokela e be boithuto ba semoea bo fetolang matsatsi a mang ohle. Ka tsela e utloahalang, Sabatha ke tsela e 'ngoe ea ho phela litaelo tsa Jesu tsa ho batla pele 'muso oa Hae: "'Ntat'a lōna ea maholimong o tseba hoba le hloka lintho tseo tsohle . . . 'me lintho tseo tsohle le tla li ekeletsoa'" (Matt. 6:32, 33).

Ke phapano efe eo ho boloka Sabatha ho lokelang ho e etsa ho fapana le matsatsi a mang a beke ea hao? Ha e le hantle, haeba u meharo, oa ikhantša, 'me ha u tsoelle ho tloha Sontaha ho isa Labohlano, ho thusang ha e ba ha u etse lintho tseo ka Sabatha? (kapa kannete na u ka se be ntho tseo ka Sabatha haeba u joalo le matsatsing a beke kaofela?)

Ho Ithuta Haholoanyane:

Bala Ellen G. White, “FBa-Roma the Red Sea to Sinai,” pp. 295–297, in *Patriarchs and Prophets*; “The Sabatha,” pp. 281–289, in *The Desire of Ages*; Sigve K. Tonstad, “The Social Conscience of the Seventh Day,” lq. 125–143, in *The Lost Meaning of the Seventh Day*. “Jesu o ile a ba bolella hore mosebetsi oa ho hlokomela ba hlorisoang o lumellana le molao oa Sabatha. O lumellana le mosebetsi oa mangeloi a Molimo, a ntseng a nyoloha le ho theoha lipakeng tsa leholimo le lefatše ho sebeletsa moloko oa batho. . . . “Le batho bana le mosebetsi oo ba lokelang ho o etsa ka letsatsi lena. Litlhoko tsa bophelo li lokela ho hlokomeloa, ba kulang ba lokela ho hlokomeloa, litlhoko tsa bahloki li lokela ho fihleloa. A ke ke a tloheloa a se molato ho ea sa natseng ho hlokomela bohloki ka Sabatha. Letsatsi la phomolo la Molimo le entsoe ka baka la motho, ’me liketso tsa mohau li lumellana le seo e se reretsoeng. Molimo ha a rate ha libopuo tsa hae li ka utloa bohloko le ka hora fela e ka tlosoang ka Sabatha kapa letsatsing lefe le lefe.”—Ellen G. White, *The Desire of Ages*, pp.206, 207.

Lipotso tsa Puisano:

1. Ke ka litsela life u bileng le maiphihlelo a Sabatha e le ponahatso ea tšepo ea hao ho Molimo? Na u se u kile oa ba le maiphihlelo a kang a manna bophelong ba hao, moo Molimo a faneng e le karabelo ea tšepo ea hao ho eena? Haeba ho joalo, arolelana le sehlopha le ho bolela seo u ithutileng sona.
2. Joalo ka ha re bone molaong oa bone joalo ka ha o fumanoa ho Exoda 20:8–11 le Deuteronomo 5:12–15, Molimo o tiisitše lintlha tse fapaneng tsa Sabatha. Ke ntlha efe e le ’ngoe ka Sabatha eo u e ratileng haholo?
3. Ka sehlopheng kapa ka bo mong, bolela mekhoha e meng eo u ka arolelanang litlhohonolofatso le melemo ea Sabatha le ba motse oa heno.
4. Ke ka litsela life tse ling tseo Sabatha e fetotseng bophelo ba hao? Na ho na le likarolo tse ling tsa bophelo ba hao tseo mokhoa le motheo oa Sabatha li ka bang le tšusumetso e kholo?

Kakaretso:

Molimo o fane ka Sabatha e le tsela ea ho hopola tlholeho le topollo, empa hape e na le melemo e meng e mengata. E re ruta ho tšepa Molimo hore a ka re hlokomela; e re ruta ho etsa ka teka-tekano; ’me e ka ba taoe ea semoea e ka re rutang ho fetola likamano tsohle tsa rōna. Jesu o bontšitse mokhoa oa hae oa Sabatha ka ho folisa ba kulang le ho tiisa hore Sabatha ke letsatsi la molemo ho ba hlokanang.